

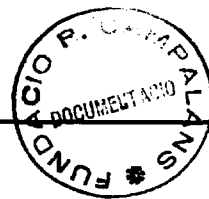
REDACCIO:

Josep PALLACH
32. av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIO:

Antoni IBORRA
13. rue Bassano, Paris (16°)
C. Ch. Postaux 4163-90 — PARIS Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

LLETRA DE CATALUNYA

Barcelona, desembre. — Després de la vaga de Bilbao que ha demostrat abastament que l'agitació social no resta reduïda a Catalunya, sinó que pot estendre's arreu, ha sorgit a Barcelona un nou conflicte que pot tenir greus conseqüències i que posa de relleu els perills concrets del pacte amb els americans. Que indica també que els treballadors no estan disposats a doblegar-se i que saben trobar els mètodes de lluita susceptibles de batre aquesta monstruosa aliança d'un capitalisme «modern» i d'un Estat ultrareaccionari.

La productivitat, article d'exportació a Espanya. — Hom coneix la campanya per la productivitat ue s'ha intentat desenvolupar arreu d'Europa. Un moment enganyats, els treballadors de les sindicats lliures reaccionaren desseguida que veieren que l'augment del rendiment, consecutiu a la introducció de nous mètodes de treball, volia dir simplement nous beneficis pels patrons i no pas augment de nivell de vida.

Als Estats Units, amb un capitalisme que treballa amb mètodes moderns i que cerca voraçment nous mercats, els sistemes de treball implantats per Taylor trobaren un moviment sindical que exigí — sovint després de lluites heroïques — obtenir la seva part en les millors introduïdes en la producció. La política d'alts salaris és la conseqüència de la combativitat sindical. A la Unió Soviètica i a les democràcies «populars», les recents decisions dels nous dirigents comunistes proven també que la lluita contra les normes stakhanovistes — sobretot després de la revolució dels obrers de Berlín — ha tingut conseqüències clares.

A Catalunya, què podia passar? Creien els americans que podien exportar la «productivitat» sense exportar igualment els salaris elevats, amb una burgesia endarrerida i àvida de profits migrants, amb un règim polític al servei de tots els explotadors? S'equivoquen. La classe obrera catalana coneix bé la situació, i ben dirigida pels nuclis sindicals clandestins sap reaccionar quan és necessari.

Cursos a 30.000 pessetes. Reclamacions dels obrers. — Fa prop de tres mesos que uns enginyers americans inauguren uns cursos de «productivitat». La matrícula era caríssima: 30.000 pessetes. Hi assistiren en general enginyers de les grans empreses, amb els estudis pagats pels patrons car no abunden avui a casa nostra els enginyers que puguin

El capitalisme americà exporta els mètodes de «productivitat». Però les empreses i l'Estat franquista volen mantenir els salaris miserables. Vaga a la S.E.D.A. de Barcelona, S.A. - Repressió i detencions. - Altres notícies.

fer aquestes despeses. El mecanisme era senzill: es gastaven uns quants milers de pessetes i al cap de l'any, amb la suor dels treballadors, s'obtenia el cent per un. Heus ací la «productivitat», tal com l'entenen molts burgesos de casa nostra.

Els enginyers de la S.E.D.A. de Barcelona, S.A. (president D. José Navarro (Passa a la plana 2)

1954! AJUDEU ELS EMPRESONATS!

Comencem l'any 1954 amb un estol de companys encara empresonats. Es vers ells i els seus familiars que van els nostres pensaments en aquestes diades, que pels nostres germans són tristes. Assegurar que no cedirem el nostre combat fins a obtenir la llibertat de tots els que sofreixen sota el franquisme, reafirmar la nostra voluntat d'ajuda moral, política i econòmica, ens sembla el deure primordial de l'any que comença. Catalans! Contribuiu a la suscripció permanent pro-empresonats!

PRAGMATISME per M. SERRA I MORET

A Espanya hi ha hagut un gran congrés d'aqueixa cosa llefiscosa que s'en diu la Falange. Es el primer que celebra en la seva ja llarga i gloriosa existència. Ha aprofitat el succés esclatant de la signatura del Concordat amb la Santa Seu i del pacte amb els Estats Units per a reunir uns milers de delegats que han fet de claue a mitja dotzena d'histrions declamant les niciees pròpies de l'ordre com uns lloros mecànics. Tot ha acabat bé, Franco apoteòsicament ha sortit al balcó a fer la salutació feixista, i els comparses han tornat als pobles respectius a compartir el mando amb el senyor rector i el caporal de la guàrdia civil.

La cosa ha tingut poca ressonància interior i cap, naturalment, a l'exterior. Si no ho agafen per vici — com els capellans el fer missions, empestant ciutats i viles amb altaveus, invadint els domicilis privats i empenyant la gent pels carrers — hom pot perdonar aquesta performance de la Falange, que ha omplert les fondes de Madrid i ha posat cara a cara aquest ramat d'eunucs, que viuen del troc, peroren a jornal i es fan un violari a compte de la Madre Patria i del futur Imperio. Sense els dos cents milions de subvenció i les prebendes i rapinyes pròpies del règim, la Falange es volatitzaria en un santiam'n.

La Falange, però, té un defecte imperdonable i és el de fer mala literatura i omplir el llenguatge de barbarismes i de mots manllevats dels quals ignora el sentit. La buidor dels seus escrits i discursos s'agreuja amb un lèxic estrany que ni Déu no entén. Ara l'han donat a parlar de pragmatisme i hom es pregunta què deuran voler dir aquests desgraciats quan empenen aquest mot com trofeu de llurs descobertes.

En els temps reculats de la nostra juvenesa, va produir-se a's Estats Units un moviment literari, acabillat pel

psicòleg i assagista William James, que s'inspirava en el desenvolupament econòmic i social de Nordamèrica i que més que un sistema d'idees volia ésser una actitud mental en recerca de noves experiències ensems que el refús de tots els convencionalismes. John Dewey, un pensador de gran prestigi, va arribar a fer-ne un concepte més precís i va batejar-lo amb el nom d'instrumentalisme. En concret, es tractava d'idealitzar i raonar l'acció per l'acció, però les idees s'han degradat a l'extrem de creure que era acció fer una petita almoïna a Franco i muntar unes bases militars en territori espanyol per tal de dominar més fàcilment l'Europa.

Es clar que també és una mena d'acció viure amb l'esquena dreta, bramar fidelitat al Caudillo i assassinar rojos declarats o suspects. No és que sigui cap invent perquè allò d'afarta'm i diga'm moro és més antic que el jeure. La novetat és que es trobin «revolucionaris d'esquerra» amb el pragmatisme de fer de Franco en miniatura, és a dir, d'acceptar un sou en dollars per a fer tots els papers de l'auca i fer els ulls grossos amb pactes de tota llei. Abans, quan es parlava de l'or rus, la gent decent tocava ferro, però es veu que hi ha una diferència tècnica, pragmàtica, entre el ruble i el dollar, com si la una fos moneda de l'infern i l'altra del cel.

Aquest és el veritable èxit de la Falange i si els seus dirigents no fossin uns idiotes o uns malvats, ho haurien proclamat en el «gran» congrés de Madrid. Què dretes ni què esquerres? La qüestió és viure, minyons, que per això hi ha obrers afamats, escoles que fan de casernes i criatures abandonades pels carrers. I per això hi ha també uns «badocs» i uns «tanoques» que encara lluiten, que es deixen ficar a la presó per a redimir el país i que saben positivament què és i què vol dit pragmatisme.

Lletra de Catalunya

(Ve de la plana 1)

Reberter; secretari D. Fernando Ramoneda), empresa que compta amb una bona part de capitalistes suïssos (que probablement a Suïssa, on hi ha sindicats organitzats no apliquen aquests mètodes d'exploatació), intentaren aplicar-los als treballadors de la seda. Els obrers acceptaren amb una condició: augment de salaris. Refús de l'empresa. Vaga dels treballadors que durant el mes de novembre feren baixar la producció al 15% de la normal. La vaga fou unànime i hi participà tot el personal.

L'Estat al servei dels explotadors. — La reacció del governador no es feu esperar, brutal com sempre. Sis treballadors han estat detinguts. Vint-i-cinc han estat despedits. El «delegado» provincial de la C.N.S. (organisme que els obrers paguen amb els descomptes obligats dels salaris) intervé directament prop de la magistratura de treball perquè les sancions siguin efectives...

Què diuen els sindicats lliures? — De nou, ens adrecem a l'opinió internacional i sobretot als sindicats de la C. I. O. S. L. Els nostres treballadors són intel·ligents i són els primers en voler modernitzar uns mètodes de treball revellits. Però a condició d'obtenir una part dels beneficis. Augment del rendiment? Molt bé. Augment dels salaris miserables, que segons les estadístiques del règim han fet baixar el nivell de vida de més de 500%. Aquesta és la reivindicació i aquesta és la «norma» que cal aplicar a la burgesia. I que aquesta burgesia entengui que no sempre les baionetes de la guàrdia civil l'han de protegir. Entesos?

Altres notícies. — Semb'a també que es preparen transformacions als alts càrrecs barcelonins. Simarro, el delegat governatiu actual marxaria i es parla de substituir-lo per F. de A. Condomines (actual degà del col·legi d'advocats) o bé pel compte de Godó (propietari de la Vanguardia de Galinsoga). També es diu que el marquès de Castellflorida, actual gestor de la Diputació, deixarà el càrrec a benefici de Rossend Peix, cunyat de Miquel Mateu...

I el senyor Acedo que? Es veu que tots aquests canvis tenen poca importància i que es tracta dels «mismos» amb els «mismos collares», però veurens lliures per un quant temps de «Felipe VI» seria una engruna de felicitat. Acedo a més de governar malament, escriu (més malament encara), i fa publicar la seva difícil prosa. Un altre governador governaria malament però potser no escriuria... Tot això hi guanyariem.

EL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA REMERCIA AL LABOUR PARTY

El Comitè Executiu del Moviment Socialista de Catalunya ha adreçat una lletra al Labour Party remerciant-lo de l'acord pres en el darrer Consell Nacional d'enviar una delegació a Barcelona per obtenir l'alliberació dels socialistes detinguts. En la lletra expressem el nostre criteri, que és el dels nostres organismes de l'Interior, i que reclama el màxim de solidaritat moral dels organismes internacionals, afirmant la voluntat dels socialistes catalans de continuar fins a la fi el combat contra Franco i els seus aliats.

REFLEXIONS SOBRE EL DEMA DE CATALUNYA

A París, el Moviment Socialista de Catalunya ha tingut l'encert de començar les seves edicions destinades a l'Interior, amb un deliciós estudi de Manuel Serra i Moret, que duu el títol que encapçala aquestes línies, el qual és un valuós resultat de l'alt pensament, de l'experiència política i de les inquietuds patriòtiques del nostre il·lustre amic.

Economista eminent, escriptor exquisit, polític honest, home de conducta exemplar i d'un patriotisme provat, amb la finor del seu estil ens ha fet el present d'unes pàgines en les quals, amb una claredat captivadora, exposa les seves idees sobre el futur de Catalunya. Les seves reflexions no són una lamentació estèril davant el desastre actual de la nostra Pàtria, sinó una reafirmació de fe, de patriotisme, de civilitat. Es un record del passat, un repàs a la nostra Història amb segles d'esplendor o de decadiment i abirant el futur, una rotunda proclamació de la virilitat de Catalunya, augurant el ressorgiment, amb la condició, però, de saber alligonar-nos en els nostres desastres i tenir la voluntat de practicar les amputacions polítiques necessàries.

Es tan dens aquest estudi de Serra i Moret, que es fa difícil de donar-ne una idea, mal sigui aproximada, en una breu recensió periodística. S'ha de llegir íntegrament. I, si el llegiu, sentireu tan fonament la Pàtria amb els seus esclats de magnificència alternats amb dies de malaurança; tindreu una idea tan clara d'allò que és i representa Catalunya que encomenar-vos la fe. Serra i Moret us retransmetrà la seva lucidesa i us afermarà la convicció sobre la rehabilitació de Catalunya. Serra i Moret, però, enumera els factors que es combinen per a dificultar la fixació d'una consciència nacional, havent de superar la gasyeria i la indigència mental d'alguns catalans, neutralitzant l'acció dels rèprobes.

Els catalans de Santiago de Xile que van gaudir de les primícies d'aquestes magnífiques reflexions de Manuel Serra i Moret per haver estat publicades a «Germanor» de setembre-octubre del 195', potser van recordar, en llegir-les, una conferència seva pronunciada a la capital xilena el 29 de maig del 1945, així mateix d'una encisadora eloqüència, que és una altra exaltació dels valors morals, intel·lectuals i físics de Catalunya, els quals donen fe de la presència d'un poble i de la seva voluntat de perviure.

El's patriotes de Santiago de Xile, els de Buenos Aires com els d'arreu que han escoltat la fina i persuasiva paraula de Serra i Moret i han llegit la seva prosa, podran corejar allò que va escriure un escriptor eminent, Domènec Guansé: «Manuel Serra i Moret —escriu Guansé— ha estat i és un home que ha viscut les seves idees, que ha pogut posar-les en pràctica en moments realment històrics, que no s'ha aconsolat de saber, sinó que a cada tomb de la seva existència ha confrontat si el saber que anava adquirint es conlligava amb la vida que rigurosament vivia. Per a dir-ho amb una bella expressió popular, ha predicat amb l'exemple; ha estat exemple i ha procurat ser-ho».

Certament, ens trobem davant un pensador, un doctrinari i les prèdiques

del qual s'ajusten a la seva vida. Si el lector vol seguir la vida de Serra i Moret, constatarà una recta trajectòria amb una obra bella que desvetlla en nosaltres un delit espiritual i un sentiment d'admiració perquè és sòlida, constructiva, netament catalana amb projeccions universals. Es un home de tremp, un apòstol amb una dolçor en la paraula que commou e's qui l'escolten i els obligava a pensar.

De llinatge senyorivol —senyorivol en el més ample sentit de la paraula— sempre el trobareu defensant els drets dels treballadors, no anant mai a la recerca del lluïment, sinó d'allò que exigeix abnegació. Una altra de les qualitats que el valoritzen: no és un home de vacil·lacions quan es tracta de defensar Catalunya, el Socialisme i la Democràcia, essent sempre fidel a les idees que va abraçar en la seva joventut. I la importància de la seva obra, rau en el fet d'haver contribuït gràntment a enriquir el pensament català amb l'aportació de la seva experiència i la seva cultura. Ell, com a pensador, fretura la llibertat perquè cerca la veritat i sap que la veritat hem la pot trobar en la fraternitat i en la Justícia Social.

Els qui malden per enterbolir l'imatge dels grans homes i que no admeten la consagració de les figures cabdals, cas de no acceptar llurs punts de mira personals i polítics, els cobejosos de prebendes incapaces de fer voleiar el seu pensament per les a'çaries pretenen escupir el rostre dels purs, negant perennitat a la seva obra. Serra i Moret, també ha estat objecte dels atacs dels mediocres i dels envejosos. Però ell, cavaller de l'ideal, ha escampat per terres d'Amèrica i d'Europa la llum i el pensament de Catalunya, sense rebre ni esperar res en pagament. Serà, ha seguit i segueix el seu camí. No hi fa res que els atacs ixin de la dreta o d'una pretesa extrema esuerra. «Tot és alligonador en Serra i Moret», escriu l'«Vellí Artís. Aquest home, que cap malaurança no atueix, en la maduresa de l'edat, quan molts pensen en el repòs, treballa incansablement i ens fa un present (Reflexions sobre el demà de Catalunya) que és un joell que brillarà com un estel rutilant entre els núvols que tapen el blau del cel de la Catalunya envaïda, i orna el pensament dels qui serveixen la dignitat mantenint-se en actitud vertical davant el tira, esperant l'hora en què les repicades de les campanes facin sentir per les ciutats i els camps el seu dring-drang anunciador de la llibertat.

El nostre desig més fervent és que Manuel Serra i Moret, que produeix fruits tan saborosos i que tant honora Catalunya amb la seva conducta i el seu treball, pugui gaudir, amb el seu acostumat gest acollidor, dolçor en la paraula, placidesa en el rostre radiant d'alegria, del dia assolleït en què tot a Catalunya, serà una rialla, perquè riuaran les planes, les muntanyes, els arbres, els campanars, les cases, les pedres, els grans i la gent menuda.

Que Manuel Serra i Moret pugui veure els fruits que donaran els llavors ocultes—moltes sembrades per ell—quan arribi la nostra primavera.

Pere FOLX

(De la revista «Ressorgiment», de Buenos Aires, del mes de setembre del 1953).

CARNET POLITIC

* Segons el Consell Superior de les Cambres de Comerç, l'índex general de preus ha continuat augmentant regularment a Espanya durant l'any 1953. De 869 —sobre la base 100 el 1936— atenyia 879 el mes d'octubre-novembre.

* En els medis catòlics francesos ha estat molt comentada la imposició de l'ordre de Crist al general Franco. Després del Concordat, del nomenament com a Nunci a Mgr. Antoniutti —conegut pels seus sentiments bel·licosos que el portaren a encoratjar e's falangistes durant la guerra civil— aquest nou gest del Sant Pare indica clarament la política que domina avui al Vaticà. I no és difícil relligar-la a l'ofensiva contra els capellans-obrers a França, i contra les corrents «obertes» del catolicisme francès.

* El Butlletí Internacional del Partit Socialista Alemany denuncia els intents del govern Adenauer d'escindir els sindicats alemanys i d'establir lleis contra les vagues «pitjors que les que regien durant l'època de Bismarck i de Guillem II». Igualment, el Butlletí remarca la gran victòria electoral dels socialistes a Hambourg, on han obtingut 45,2% dels vots.

* El recent Congrés de la U. G. T. ha acordat afirmar la indivisibilitat de la llibertat i la seva oposició a qualsevol mascarada de liberalització del règim franquista. Ha reafirmat la seva voluntat democràtica i la seva decisió d'examinar totes les propostes d'acció conjunta.

* «El Socialista» ha publicat l'article d'Araquistain reproduït en part per «Arriba», en el qual l'escriptor socialista fa remarcar la necessitat per la nació espanyola de sortir de la neutralitat tradicional. Ultra l'article d'Araquistain, el Diari de Nueva-York publica igualment uns articles de Jaume Miravittles en defensa del pacte americano-franquista dient que així e's americans podrien introduir la llibertat a Espanya.

* La Revista «Cuadernos» que publica un curiós article de Madariaga sobre les nacionalitats espanyoles (article que ha provocat múltiples respostes dels catalans emigrats), ha comentat també el pacte dels americans amb els franquistes. El comentari no és de cap dels escriptors espanyols que col·laboren a la revista sinó d'un francès: P. Parisot. I sembla extraordinàriament confús. Diu que Franco obtingué la seva admissió a la UNESCO, es sotmeté a una investigació de caràcter internacional i obtingué un Concordat amb el Vaticà. «En vista de esto», els Estats Units canviaren d'actitud.

Semblaria més just dir que l'entrada a la UNESCO i àdhuc el Concordat fou una conseqüència i no una causa del canvi d'actitud dels Estats Units, que no data del 1953 sinó que ve de més lluny —del 1950-1951— i que ara ha culminat amb el pacte.

Segons Parisot, Acció Catòlica podrà ara desenvolupar la seva oposició a la Falange i acaba dient que la llibertat «hasta ahora» estava «en el exilio», la qual cosa deixa suposar que d'ara endavant estarà dintre d'Espanya.

* En tot cas, la baralla continua entre els falangistes i e's catòlics d'OPUS DEI. Això és cert. Pretendre però que els catòlics representen la llibertat és ja més arriscat. En efecte, tota la campanya contra Ortega i contra Unamuno són els dirigents d'OPUS DEI els que l'han popularitzada. En e'

número de «Arbor» del mes de novembre (la revista de la qual Calvo Sotelo ja no és més el director), es parla de nou de la ridícula pastoral del bisbe Pildain que condemna Unamuno com a herege.

D'aquesta baralla es troben múltiples exemples a la premsa diària espanyola, en mans del falangisme o en mans dels catòlics. La polèmica és sobretot forta entre «Arriba» i els diaris carlins.

* Entretant, aplicant el Concordat, les «Cortes» han aprovat una llei concedint a l'Església l'autorització d'obrir escoles del magisteri que expediran títols vàlids per ensenyar a les escoles eclesiàstiques i fàcilment validats per a ensenyar a les escoles nacionals.

* Als Estats Units s'ha constituït una Societat dels «Amigos de España» presidida per Lequerica i per Griffis i on figuren senadors diversos i milionaris: membres de la família Vanderbilt, Mr. Hilton el propietari dels hotels de luxe, etc., etc.

* Segons un interessant estudi de Fetjo publicat a la revista «World Today», l'afar Beria ha tingut com a conseqüència una accentuació de la política assimilista russa contra les nacionalitats soviètiques. Se sap —sense altres detalls— que Beria i els seus amics foren afusellats després d'un procés a porta tancada i que el tribunal era presidit per importants personalitats de l'exèrcit. Finalment, segons les declaracions publicades per la premsa russa, Beria era un traïdor al servei dels imperialistes des de l'any 1919. Com que segons les declaracions oficials, Iagoda i Iejov, e's anteriors caps de la G.P.U. foren també afusellats per traïdors, és interessant constatar que durant més de trenta anys la policia russa ha estat en mans de traïdors.

* La revista «Arbor» publica un article d'un senyor Jorge Pérez Ballester sobre Catalunya. Diu que tota qüestió sobre la cultura a Catalunya deu examinar-se en funció de la cultura catalana —en català. Senyala després que no hi ha cap motiu per temer el «fantasma polític» que evoca aquesta cultura peculiar i que en canvi hi ha perills d'ordre cultural (psicologisme i esteticisme) contra les valors religioses si continua retrassant-se la «rehabilitació social de la cultura catalana».

Tot això, que és força confús, vol dir que els catòlics d'OPUS DEI demanen, com ho feren els falangistes de Ridruetjo, que es deixin publicar revistes en català, i intenten aquesta rehabilitació d'una cultura que les armes del «generalísimo» volgueren fer desaparèixer. El senyor Pérez Embit, que és director general d'informació i també d'OPUS, podria potser donar-los un camí per aquesta «rehabilitació». Però si volen un consell que no es faci il·lusions amb això del fantasma polític. La cultura catalana —com tota manifestació cultural— és autèntica o no és: és a dir lliure. I els fantasmes de la llibertat nacional ressuciten immediatament no més quan es reciten dues estrofes de Verdaguier. Per això el catalanisme continua essent un fet viu avui a Catalunya i per això s'acosten ara tots aquells que ahir el combateren.

* A Paris, i convocada pel Casal Català ha tingut lloc una reunió de catalans per a examinar les possibilitats d'una acció conjunta nacional. A la reunió assistiren una vintena de persones representatives de diverses activitats catalanes a l'exili.

* El senyor Duran i Ventosa ha publicat un important article en el qual diu, parlant de les nacions d'Amèrica del Sur «que si realment senten l'esperit nacional i l'afirmen, no hi ha manera de negar-les-hi el nom de nacions». I acaba dient: «però que consti que no em refereixo a simples organitzacions estatals, sinó al sentiment nacional, que demostra la seva intimitat, la seva permanència i la seva fecunditat en totes les manifestacions de la vida col·lectiva». De les afirmacions del senyor Duran i Ventosa es desprèn evidentment l'afirmació de la nació catalana.

* Informacions de Madrid diuen que el govern espanyol «farà gestions» prop del bisbe de la Seu d'Urgell per a impedir que ràdio Andorra parli en català, com en tenia l'intenció.

* El cardenal de Tarragona, Arriba y Castro, ha publicat una pastoral en la qual pren posició contra els partidaris de tenir «os brazos abiertos». Diu que això seria «un error fatal si s'apliqués indistintament» i combat clarament als intel·lectuals que defensen l'ensenyament de Ortega i Gasset.

* Segons el «New-York Times» les bases per Nordamèrica costaran 150 milions de dòlars i la construcció durarà tres anys. La primera part del programa de construcció comprèn quatre bases —tres per l'aviació i una per la marina— i el personal necessari no serà superior a 10.000 homes dels quals 300 serien americans.

«Els treballadors indígenes, ha dit Mr. Floete, secretari adjunt, tenen un salari molt més baix que el dels treballadors americans».

* L'escàndol produït a Barce'ona per la vinguda de Mr. Williams, cap de la missió americana a Espanya, ha estat molt comentat a Madrid on s'ha criticat aquest desig dels americans d'entrar en contacte directe amb «las fuerzas vivas» de l'economia. Hom sap que a la conferència entre industrials i americans es manifestà una viva oposició entre els partidaris d'utilitzar els dòlars per a importar matèries primeres i e's que volien productes manufacturats.

* El més possible és que uns i altres restin decepcionats, puix segons informacions d'origen americà, els 246 milions que els americans pensen gastar a Espanya, es repartiran així: 141 milions per l'ajuda militar i 81 milions per l'ajuda econòmica.

I, segons es deueix de la política estatal envers aquests crèdits, les empreses privades restaran exclòses de tota intervenció directa. El dòlar americà, gràcies a un sistema complex de compensacions, aprofitaran únicament a l'enorme aparell parasitari creat per l'Estat i la Falange. (Els centres estatals, per exemple, podran aduirir les divises, centralitzades a l'I. E. M. E., al preu de 11 pessetes el dòlar; les empreses privades pagaran els dòlars a 71 pessetes; les empreses privades deuràn dipositar una contravalor immediata dels crèdits sol·licitats a aquest preu, etc., etc.)

* Segons el senador Mac Carran, unes societats alemanyes de construcció s'encarregarien de construir les bases americanes a Espanya. Els serveis serien pagats amb matèries alimentícies. «Això permetria una important economia de dòlars i la venda d'importants «stocks» de productes actualment al màgatzem», ha dit el senador americà.

CORRENTS D'UNITAT?

DESPRES de la signatura del pacte de Franco amb els americans, s'han manifestat a l'exili diverses iniciatives per a aconseguir coordinar les activitats dels grups antifranquistes. Hi ha un fet que sembla fer possible aquesta unitat: en general, i descomptant només un parell d'escriptors originals amics de les paradoxes, i algun trànsfuga enlluernat pels dòlars, l'exili ha reaccionat unànimament contra el pacte. L'argument capcós que els americans introduïren la llibertat a Espanya, les comparacions absurdes entre Franco (aliat i protegit dels nazis) i Tito (que els combaté fins a la fi), han estat rebutjats en bloc per l'emigració responsable i en això l'exili ha complert bé amb el seu deure.

Però això no és tot. Nosaltres que hem condemnat i condemnem el Pacte, que declarem que és un acte vergonyós i criminal dirigit contra el nostre poble, afirmem igualment que les conseqüències sociològiques i econòmiques de l'aliança poden ésser, a llarg o curt plaç, nefastes pel franquisme. Però ho seran «a desgrat» de la voluntat dels actuals dirigents americans que pacten amb el que mana i que, si es preocupen ben poc de l'opinió dels pobles on instal·len bombes atòmiques, hauran de preocupar-se si se'ls oposa una força capaç d'amençar els dipòsits i les bases que han comprat a bon preu. Es tracta doncs de combatre aquesta política de Franco i dels Estats Units, obertament, sense reticències; però precisament per això es tracta de veure cara a cara quines conseqüències tindrà i de trobar la tàctica justa per menar amb probabilitats d'èxit aquest combat.

Al nostre entendre —i se'ns permetra remarcar que els esdeveniments van confirmant les previsions— pot suposar-se que s'agreujarà encara més la divisió de les forces que provocaren la guerra civil i que sostenen el règim (falangistes contra l'Església i l'Opus Dei; funcionaris «sindicalistes» contra la burgesia «liberal»; militars inquiets per la seixantena del Caudillo i cercant un rei a l'horitzó). Pot preveure's igualment que, per poc que els grups sindicals i obrers emigrats sàpiguen complir amb el nostre deure prop de la Internacional Socialista i de la C.I.O.S.L., la classe treballadora plantejarà, amb més vigor encara, reivindicacions econòmiques parcials que no seria impossible relligar i fer triomfar un dia, i que entretant redonen esperit de lluita a les masses obreres. I no és difícil senyalar que les diverses corrents franquistes que s'oposen i es combaten als ministeris i als «mentideros» madrilenys, cercaran —com ho van fer— contactes amb l'oposició «roja» en el terreny polític (maniobra del «diàleg» catalanista dels falangistes de Ridruejo i de Lain; intents similars de l'OPUS DEI; proposicions diverses dels «sindicalistes», etc., etc.)...

Heus ací els perfils possibles d'una situació que aniria podrint-se lentament fins el dia en què un esdeveniment qualsevol (violent esclat vaguistic, desaparició del dictador) mostraria davant dels ulls astorats del món els veritables i tràgics caients del drama espanyol. Què succeiria aleshores? És difícil de preveure-ho. Però és per estar a punt quan arribi aquest moment per orientar-lo vers la llibertat de Catalunya, la democràcia i la justícia social, que treballem nosaltres a l'Interior, reforçant els nostres quadres orgànics, ampliant i reforçant la nostra propaganda política i sindical.

Com nosaltres, a Catalunya hi ha altres grups polítics i sindicals. I n'hi ha al País Basc, i hi ha a la resta d'Espanya nuclis sindicals i polítics democràtics. És possible reunir-los tots en una comuna empresa d'alliberació? El recent Congrés de la U.G.T. ha aprovat una resolució susceptible d'ésser interpretada positivament. Hi ha hagut altres intents unitaris de sectors republicans, a París o a Mèxic. A tots ells, el Moviment Socialista de Catalunya ha afirmat la seva voluntat de contribuir en la mesura de les pròpies forces, a un reagrupament que —si es fa amb claredat i amb posicions ben definides— podria ajudar molt l'acció de l'oposició interior, accelerant el procés de desintegració franquista que hem senyalat abans.

Claredat i posicions definides. És per ací que cal començar si no es vol, de nou, llaurar damunt del mar. Per això cal que primer de tot els catalans resollem les qüestions que tenim plantejades, fixem el nostre pensament polític general, i ens decidim a enfocar l'acció del nostre poble segons els imperatius de la llibertat nacional que volem reconquerir; aliant-nos estretament al poble base i a les forces democràtiques i obreres espanyoles.

Si sabem fer-ho, en aquests començaments d'any, hauriem avançat molt vers la llibertat. Si l'exili polític ha arribat tant lluny en la seva decadència que és incapaç d'aquest esforç, nosaltres hem de dir que el Moviment Socialista de Catalunya continuarà en l'any que comença treballant fermament com fins ara a l'Interior i a l'Estranger. Al lloc de responsabilitat que li marca precisament aquesta decadència general que des de bo es correigis, continuarem llurant batalla al franquisme, i sense desesperació de cap mena, segurs del pervindre, anirem fixant les bases d'una renaixença de la voluntat social i republicana de Catalunya, avui representada pels homes que continuen el combat.

SUSCRIPCIO PRO-PRESOS

Lliste n° 18, Perpinyà:

Jean Canal, 500; D., 100; L., 200; X., 100; N., 200; X., 200; X. 100; Planas, 200; Puig, 200; Sanmartí, 100; Rodert, 100; Alart, 100; Annaie, 50; M., 50; Anony, 100.

Lliste n. 466, de Perpinyà:

Josep Agelet, 800; Joan Soler, 200; Pere Junoy, 500; Joan Arbones, 500; M. Serra i Morret, 1.000

Lliste n. 470, de Perpinyà:

Pere Junoy, 500; Joan Bofill, 1.000; Antoni Casadella, 500; Pere Cardona, 500; Angela Batalla, 500; Antoni Verdú, 500; Joan Arbones, 500.

Lliste n. 430, de Burdeus:

Bernat Joven, 500; Ramon Gilart, 200.

Lliste n. 414, de París:

Ramon Arquer, 1.000.

ADMINISTRACIO

Acusem rebut de les següents quantitats:

TOT CAMINANT REFLEXIONS IMPERTINENTS

per Enric BRUFAU.

D'un temps ençà, molts amics, alguns companys i altres que no son una cosa ni l'altra, es preocupen d'una suposada desmoralització de l'exili. En cerquen les causes, i després, per mitjà d'escriptors o bé de paraula ens fan conèixer el resultat de llurs investigacions.

La majoria sembla atribuir el fenomen al comportament injust observat devers nosaltres per les potències vencedores de la darrera contesa, i també, a la manca d'unió, es a dir, d'esforç en comú de les organitzacions polítiques de l'exili. Totes les opinions són respectables. Respectem-les, doncs.

I diré la meua, en la qual hi trobareu implícit el permís, si us abelleix, de no respectar-la.

El «desmoralitzat» —i interpreto que volen dir desmoralització de l'exili a la suma de desmoralitzacions individuals— no crec que continuï essent un exiliat polític, sino que és un espanyol que roman a l'estranger per raons individuals.

Accepto que de bell antuci era un home coratjós, posseït per l'esperança del triomf de la nostra causa, però, tan bon punt aquesta se li ha neulit, incapaç de reaccionar, se'n desenten. Ja no és èticament un refugiat polític.

Aclarim que l'exode, nombrosíssim, estava constituït en la seva major part per compatriotes que fugiren per tal d'evitar-se la sagnant repressió franquista. Es cert que en la seva immensa majoria hom hi trobava un concepte noble de la dignitat i també una repugnància gran pel sistema polític feixista. Amb tot, hem de convenir que solament un percentatge reduït reunia les característiques polítiques substancials a l'home que d'un temps ençà classifiquem com refugiat polític. El temps, doncs, amb la seva petja inesborrable va delimitant les funcions i situa cadascú en el lloc que li pertany.

Aquest triatge lògic, no crec pas que s'hagi realitzat encara totalment, per tant, encara fornirà noves ocasions als amics que van a la recerca de desmoralitzacions d'insistir sobre aquest fenomen polític-moral.

Opino—opinió discutible, ben entès— que la nostra causa no hi surt perdent, car ço que l'exil perd en quantitat i volum ho guanya en qualitat i tremp.

El que caldria, segurament, és analitzar si el nucli de veritables refugiats polítics ha complert, sinó totalment, en la seva part principal, la missió que li és pròpia —car té una missió— i en cas afirmatiu treure'n les conseqüències adients, les quals, m'atreveixo a dir, ens uniren actualment a l'oposició franquista interior per a la realització d'actes d'extrema violència.

J. S. de Figeac, 1.000; Secció de Perpinyà, 3.700; P. J., de Peyrestortes, 500; Reflexions, Perpinyà, 1.000; F. T., Varennes-les-Nevers, 500; Secció de Perpinyà, 3.400; P. J., de Peyrestortes, 500; J. B., de Perpinyà, 400; P. C., de Perpinyà, 500; M. S. M., de Perpinyà, 3.000; Reflexions, Perpinyà, 200; Secció de Burdeus, 3.100.

Le gérant : A. IBORRA